

➤
Karel a Václav
při italském triumfu. Zlatá bula císaře
Karla IV., iluminovaný rukopis
zhotovený pro Václava IV. roku
1400 (str. 12)

Konflikt

8 První porážka českých stavů

Bitva u jihočeské vesnice Zláblatí (1619) byla na poměry třicetileté války spíše malým střetnutím. Pro další vývoj českého stavovského povstání však měla zásadní význam

Osobnost

12 Černá kronika Otce vlasti

Karel IV. bývá považován za nejvýznamnějšího vladaře pozdně středověké Evropy. I on byl ale jen obyčejným člověkem. Jaké byly slabiny největšího Čecha?

Klenoty Koruny české

20 Monumentální rezidence pánů z Hradce

Velká gotická pevnost v Jindřichově Hradci byla v 16. století mocnými pány z Hradce přestavěna na renesanční zámek

Hospodářství

22 Kovárna a strojírna táboru míru

Roku 1949 vznikla Rada vzájemné hospodářské pomoci, která sdružovala komunistické státy. Jak RVHP fungovala a jak ovlivňovala vývoj čs. hospodářství?

Prezident Václav Havel na návštěvě školy na pražském Jižním Městě, 1990 (str. 35)

Artefakt

29 Hračka pro malé rytíře

Svět středověkých dětí se leckdy neodlišoval od toho dnešního. Jak vypadaly jejich hračky?

Ženy v historii

30 Výuka dívek v Čechách

Dnes mladé ženy běžně studují na univerzitách, ještě v 19. století přitom mohla většina z nich stěží vychodit jen základní školu

Rozhovor

35 Sametová revoluce bez příkras a spekulací

Jak probíhaly události na konci roku 1989, kdy se v Československu zhroutil komunismus, a co přinesly první měsíce svobody a demokracie?

Oživlá historie

42 Lilíky jsou in!

Co si česali obyvatelé českých zemí v neklidných časech pozdního středověku?

Rodokmen

44 Odstrčená větev Přemyslovců

Děpoltici patřili k blízkým příbuzným Přemyslovců. Proč nakonec ve 13. století upadli v zapomnění v exilu?

Historická perlička

49 Hrad s bájným drakem

Podivné koucky zcestovalého velmože Jana Zajíce z Házmburka udivovaly v polovině 16. století obyvatele hradu i města Budyně na Ohři

Karel Poláček a Dora Vaňáková v Praze ve Vršovicích v létě 1943 pár dní předtím, než museli do transportu (str. 66)

Infografika

50 **Kulturní centrum Moravy**

Benediktinský klášter v Rajhradě patří mezi nejstarší na Moravě. Z jakých částí se komplex, založený již v polovině 11. století, skládá?

Náboženství

52 **Revolucionáři v kněžském rouchu**

Roku 1803 se kaplan Lang v Lukově u Znojma prohlásil novým pánem na Vranově a zrušil veškeré poplatky, desátky a roboty. Jak probíhala takzvaná Lukovská rebelie?

Obrazem

56 **Zlatý věk plováren**

Říční lázně a plovárny se začaly v našich zeměpisných šířkách objevovat již v polovině 19. století a jejich největší rozkvět nastal v 1. polovině 20. století

Češi za hranicemi

62 **Z Prahy až k protinožcům**

Jiří V. Daneš (1880–1928) byl profesor zeměpisu, cestovatel po všech kontinentech, ale také první diplomatický zástupce ČSR v Austrálii

Literatura

66 **Humorista, který se nesmál**

Co všechno musel překonávat Karel Poláček, jehož talent byl nakonec předčasně umlčen nacisty?

Archeologie

72 **Brána do dávnověku**

Kupecká osada Krumbenowe letos znovu otevře brány do dávné historie, se kterou se díky experimentální archeologii může návštěvník setkat naživo

Technika

76 **Horké kotle plné barev**

Jak se v 19. století barvily látky, pomohl vyjasnit archeologický výzkum někdejšího brněnského předměstí kolem říčky Ponávky

Na pranýři

80 **Legionář, botanik a vězeň komunismu**

Josef Sindelář se po 1. světové válce vrátil do vlasti jako hrdina. Po komunistickém převratu se ale dostal do hledáčku StB a byl poslán za mříže

+ Toulky českou minulostí

Legendární rabi Löw, vlastním jménem Jehuda Liva ben Becalel, patří k neznámějším židovským osobnostem českých zemí. Neprávem jej zastihuje postava Golema, kterou měl podle pověstí vytvořit. Rabin Löw byl však především věhlasným učencem, který proslul vzdělaností a znalostí kabaly. Jednalo se také o váženého učitele a pedagogického reformátora, který se v mnohém shodoval se zásadami J. A. Komenského.

86 **Záhadný židovský rabin**

90 **Vysoký rabi Löw**

94 **Hliněný sluha**

Staronová synagoga, rabin Löw a jeho Golem v podobě, kterou dostal ve veselohře Císařův pekař – pekařův císař (str. 94)

